

از "تسوچو" در چین باستان تا بازی «کوماری» در ژاپن

۵ تیر ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۴۶

اگر چه اطلاعات دقیقی در مورد ریشه اصلی و حقیقی ورزش فوتبال در دست نیست ولی با توجه به شواهد و قراین گفته می‌شود که نوعی از آن قبل از مسیح و حتی در میان ملل باستان بازی می‌شده است؛ و آنچه امروزه بازی فوتبال می‌نامیم به تدریج رشد کرده است و به شکل امروزی رسیده است. تحقیقات نشان می‌دهد که ملل مختلف هزاران سال قبل از میلاد بازیهای شبیه فوتبال داشته‌اند. این نوع بازیهای که تیم، توپ، و شیوه امتیازگیری در آنها وجود دارد برای قرن‌ها قبل بوده‌اند. در زیر به مواردی شبیه بازی فوتبال در میان ملل و اقوام گوناگون می‌پردازیم:

اگر چه اطلاعات دقیقی در مورد ریشه اصلی و حقیقی ورزش فوتبال در دست نیست ولی با توجه به شواهد و قراین گفته می‌شود که نوعی از آن قبل از مسیح و حتی در میان ملل باستان بازی می‌شده است؛ و آنچه امروزه بازی فوتبال می‌نامیم به تدریج رشد کرده است و به شکل امروزی رسیده است. تحقیقات نشان می‌دهد که ملل مختلف هزاران سال قبل از میلاد بازیهای شبیه فوتبال داشته‌اند. این نوع بازیهای که تیم، توپ، و شیوه امتیازگیری در آنها وجود دارد برای قرن‌ها قبل بوده‌اند. در زیر به مواردی شبیه بازی فوتبال در میان ملل و اقوام گوناگون می‌پردازیم:

بازی "تسوچو" در چین باستان

اولین سوابق ثبتی آنچه که احتمالاً قدیمی‌ترین فعالیت شبیه به فوتبال به حساب می‌آمده را می‌توان در دست نوشته‌های چینی نظامی در دوره سلسله هان و حدود قرن دوم قبل از میلاد پیدا نمود. تحقیقات باستان شناسان نشان می‌دهد که بین سالهای ۲۰۰ تا ۲۲۰ قبل از میلاد، چینی‌های باستان یک نوع بازی به نام تسوچو (تسو به معنی شوت کردن و چو هم به معنی توپی از پوست حیوانات) بازی می‌کردند. هوانگ تین، امپراتور چین مبتکر بازی «تی-سو-چو» (Cho-So-T) بوده است. تی-سو در زبان چینی همان لگد زدن و با پا زدن است و چو، به معنی توپ می‌باشد. وی، تی-سو-چو را به این منظور ابداع کرد که سربازانش با هم مبارزه کنند و به رقابت بپردازند بدین ترتیب نظامیان چینی مبادرت به انجام نوعی از تمرین نظامی می‌کردند که اساس آن بر پایه حفظ مالکیت توپی پر شده از پر و مو بود. در این تمرین استفاده از دست مجاز نبود و سربازان با استفاده از پا و سینه و شانه‌ها باید توپ را حفظ و کنترل می‌کردند که مهارت و کنترل توپ از ویژگی‌های این تمرین نظامی بود. این بازی سالیان زیاد انجام می‌شد ولی به نظر می‌رسد که در حدود نیمه قرن ۱۹ میلادی از بین رفته باشد. در سال ۱۹۰۳ و در یک اقدام سمبلیک در جهت احیای سنت‌های باستانی، این بازی مجدداً احیاء گشته و هم‌اکنون نیز در برخی فستیوال‌های توریستی قابل رویت می‌باشد.

نقاشی مربوط به سال ۱۳۰۰ (میلادی) که امپراتور سونگ را در حال انجام بازی با دیگر اشرافیان نشان می‌دهد.

بازی «کوماری» در ژاپن

در سال ۵۸۷ میلادی، فوتبال از چین به ژاپن راه یافت و این حرکت با تحولات جدید و تکامل نسبی همراه بود. و به این ترتیب ۶۰۰ سال بعد از چین در ژاپن نیز بازی دیگری انجام می‌گرفت که در آن بازیکنان می‌بایست تویی را به هم پاس بدهند بدون اینکه آن توپ به زمین بیفتد و استفاده از دست در این بازی نیز ممنوع بود. «کوماری» واژه ای است که ژاپنی‌ها به این فوتبال اطلاق می‌کردند. این بازی شامل بازیکنانی بود که تلاش می‌کردند توپ را به داخل دو ساقه بامبو شوت کنند. در کتیبه‌های بدست آمده از آن دوران، فوتبال، عملی مذهبی و جزو آداب دینی شمرده می‌شده است.

سنگ نوشته و کتیبه‌ها، تصاویر و نقاشی‌های به دست از مصر باستان نیز بیانگر این مطلب است که مصریان نیز نوعی بازی شبیه به فوتبال را انجام می‌داده‌اند.

یونان باستان

در یونان باستان برای واژه « جوانی » اصطلاحی را به کار می‌بردند که معنی نگارشی آن " توپ باز " بود. یونانیان نیز به داشتن بازی‌های همراه با توپ که در آنها از پای خود استفاده می‌کرده‌اند، شناخته شده‌اند. این بازی در زمینی مستطیل شکل انجام می‌شد در این بازی زمین را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کردند و بازیکنان به دو دسته تقسیم می‌شدند. هدف این بازی عبور توپ از خط وسط زمین بود و هر تیمی که موفق به عبور توپ از خط وسط زمین می‌شد برنده بود. شاید بتوان گفت ریشه این شیوه بازی کردن در فوتبال مدرن که هر تیمی جنگ میانه میدان را ببرد صاحب برتری در آن مسابقه است مربوط به آن تاریخ باشد. همچنین طبق نوشته‌های هومر -نویسنده و شاعر یونانی- در قاره گمشده آتلانتیس، ورزشگاه عظیمی بوده که تماشاگران زیادی جهت تماشای توپ گرد در آن جمع می‌شدند.

رومیان و بازی "هارپاستوم"

رومیان که در تاریخ از آنان به عنوان فاتحان یونان یاد شده به تقلید از یونانیان بازی دیگری به نام هارپاستوم "Stum Harp" ابداع کردند؛ در این بازی دو گروه در دو سوی زمین قرار می گرفتند و زمین هر تیمی با خط کشی معین شده بود. برای بازی، از نوعی توپ استفاده می شد که رویه ای چرمی داشت. میان دو زمین، فاصله ای وجود داشت که با دوخط دیگر تعیین شده بود و بازی در میان این فاصله انجام می شد و هر تیم باید توپ را از خط مرزی عبور داده و به زمین حریف برده و تا به انتهای آن می رساند. نویسنده رومی سیسرو در یکی از نوشته های خود وضعیتی را توصیف می کند که در آن مردی در مغازه سلمانی و در حال اصلاح بخاطر شوت شدن یک توپ به داخل مغازه کشته می شود. اعتقاد بر این است که بازی رومی هارپستوم از نوعی بازی تیمی بنام اپی اسکایروس یا فنیدا که اولین بار توسط نمایشنامه نویس یونانی انتیفانس (۳۸۸-۳۱۱ قبل از میلاد) بکار برده شده و بعداً کلمنت الکساندریا نیز به آن اشاره داشته است، گرفته شده است. اما به نظر می رسد این بازی بنوعی نه چندان واضح شبیه به راگبی بوده است.

به نظر می رسد بعدها رومیان این بازی را به انگلستان بردند و به این ترتیب این بازی در قرن هشتم میلادی در سلتیک اسکاتلند و نقاطی از ایرلند نیز انجام شد.

البته سوابق غیر مستند دیگری از بازی های ماقبل تاریخ، باستانی و یا سنتی انجام شده با توپ که توسط مردم بومی در سراسر جهان انجام می شده نیز در دسترس می باشند. به عنوان مثال، در سال ۱۶۱۰ ویلیام استراچی از منطقه جیمز تاون اولین شخصی بود که یک نوع بازی بنام پاهاساهمان را که توسط آمریکائیان بومی باز می شده را ثبت نموده است. در منطقه ویکتوریا، استرالیا، مردم بومی استرالیا نوعی بازی به نام مارن کروک را انجام می دادند. در کتاب رابرت برو-اسمیت که در سال ۱۸۷۸ بنام «مردم بومی منطقه ویکتوریا» منتشر شد نیز از مردی بنام ریچارد توماس نام برده شده که در سال ۱۸۴۱ شاهد انجام این بازی توسط مردم بومی منطقه بوده است. «آقای توماس توصیف می نماید که چطور بازیکن جلو توپ ساخته شده از پوست صاریغ را شوت نموده و دیگر بازیکنان برای گرفتن آن به هوا برمی خواستند.

یکی دیگر از کشورهایی که لازم است در باره تاریخچه این بازی در آن بحث شود کشور برزیل است؛ کشور برزیل که خود را به عنوان مهمترین و پر افتخارترین تیم جهان می داند این ورزش به وسیله چارلز میلر برزیلی که اجداد او بریتانیایی بودند به مردم برزیل معرفی شد و بر این اساس باید گفت فوتبال در برزیل از سال ۱۸۹۴ شروع شد.

آنچه که مهم است اینکه قدمت این بازی ها و امثال آنها بطور عمیق در روزگاران باستان قرار داشته و در طول قرون متمادی، تأثیر خود را بروی فوتبال داشته است. بهر حال، به نظر می رسد که مسیر حرکت بسوی فوتبال مدرن در اروپای غربی و بخصوص در انگلستان شکل گرفته باشد. و این بازی به تدریج مراحل تکاملی خود را طی نموده است تا به شکل امروزی آن رسیده است

ادامه دارد . . .

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/20589/> ژاپن-کومار-بازي-باستان-چيز-تسوچو